

ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА - ГАБРОВО

5300 Габрово, ул.Хр.Смирненски”27, тел./факс 805656, e-mail: info-700121@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:.....
ДИАНА ЗАХАРИЕВА
ДИРЕКТОР ЦСОИ

ПРАВИЛНИК

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА

ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА

*Приет на заседание на заседание на Педагогически съвет с Протокол №08/09.09.2025г
Габрово, 2025 г.*

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБЛАСТ И РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ

1. Настоящият правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд се изготвя в изпълнение на чл. 5, ал. 1 от Инструкция на МОН от 05.07.1996г. за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение, и труд в системата на народната просвета.

2. Правилникът е задължителен за всички участници в учебно-възпитателния процес и/или трудовата дейност и урежда правата, задълженията и отговорностите по осигуряване, контролиране и изпълнение на безопасните условия на възпитание, обучение и труд.

3. Отговорност за изпълнение на правилника носи ръководството на центъра. Виновните се привличат към административна и наказателна отговорност.

4. Освен изискванията по този правилник да се спазват и установените в Република България правила, норми и изисквания за безопасни условия на труд.

5. Правилникът се утвърждава от директора.

6. Правилникът се актуализира преди въвеждане на нови съоръжения, машини, преди разкриване на нови работни места и дейности, при изменение на правилата, нормите и изискванията.

7. За работните места на лица с трудови договори, местата за обучение и трудова дейност на учениците, машините и съоръженията, кабинетите и работилниците, да се изготвят и поставят на видно място инструкциите за безопасна работа.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА ДЪЛЖНОСТНИТЕ ЛИЦА И УЧАЩИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ, ЗДРАВΟΣЛОВНИ УСЛОВИЯ И ПРАВИЛА НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

8. ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА ДИРЕКТОРА.

8.1. Отговаря за цялостното изпълнение на изискванията по БУТ.

8.2. Утвърждава правилника за осигуряване на здравословни безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

8.3. Организира запознаване на учениците, педагогическия и непедagogически персонал и родителите с Правилника за ЗБУВОТ. 8.4. Прави оценка на риска за здравето и безопасността, която да обхваща работния и учебен процеси, оборудване, помещения, работни места, организацията на труда.

8.5. Планира подходящи мерки за предотвратяване на риска в съответствие с направената оценка.

8.6. Осигурява обслужване на работниците и служителите от служба по трудова медицина.

8.7. Изисква медицински преглед на учащите преди постъпване в центъра. Организира заедно с медицинското лице провеждане на задължителни и необходими здравни мероприятия и поддържането на реда и хигиената в сградата и двора.

8.8. Осигурява за всеки работещ подходящо обучение по ЗБУТ.

8.9. Осигурява и упражнява контрол по прилагане и спазване на изискванията за провеждане на инструктажите и обученията по БУТ.

8.10. Осигурява разработване и утвърждаване на инструкции за правилна и безопасна работа с машини и апарати в учебните работилници.

8.11. Организира дейността и отговаря за пожарообезопасяването чрез спазване на действащите правила и норми.

8.12. Съгласувано с противопожарните и други компетентни органи определя пътищата за евакуация на учениците, педагогическия и непедагогическия персонал.

8.13. При сключване на договори с други организации за извършване на ремонтни, строителни, монтажни, транспортни дейности осигурява БУТ.

9. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ

9.1. Не допуска провеждане на учебни занятия, учебна и производствена практика с учениците до 18 години при условия вредни за тяхното здраве.

9.2. Провежда обучение в учебни стаи, кабинети, работилници отговарящи на санитарно-хигиенните изисквания, при пълно обезопасяване на машини и работни места.

9.3. Не допускат ученици по време на учебни занятия в работилниците до самостоятелна работа без наблюдение на учител.

9.4. При провеждане на спортни игри, походи, състезания, извънкласни дейности ръководителите на групи и учителите задължително инструктират учениците.

9.5. Екскурзии се провеждат само след изпълнение на нормативните изисквания за безопасност.

9.6. След приключване на учебните занятия, учителите задължително проверяват за забравени включени ел. уреди, учебно-технически средства и осветление.

9.7. Дежурните учители следят за нормалното придвижване на учениците по коридара, следят за поведението им в стаите.

9.8. Задължения на учителя, преподаващ физическо възпитание и спорт:

- Поддържа ред и последователност при изпълнение на упражненията особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични упражнения и крият опасност от сблъсквания, падане при разсейване на вниманието и уплаха

- Следи физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не изисква изпълнение на трудни елементи ;

- Осигурява местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, чистота на настилката, разположение на уредите ;

- В случай на злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и съобщава на директора на центъра.

9.9. Задължения на учителя по практика:

- Осигурява провеждането на начален инструктаж по БХТ и ПО, като изискват от завеждащ службата по безопасност и здраве при работа в предприятието, в което провеждат практика подробно да разясни на учениците техническите и технологическите правила и изисквания за безопасна работа;

- Изисква от завеждащ службата за безопасност и здраве при работа на предприятието, картите за оценка на условията на труд на работните места, където ще работят учениците и дооценява съответствието на тези условия с нормативните изисквания за работа на лица до 18 годишна възраст.

- Контролира спазването на утвърдените със специалните учебни планове, програми и изисквания на Министерството, за дейностите, начина и условията на труд на учениците по време на провеждане на производственото обучение. При констатиране на

нарушения е длъжен да отстрани от работа учениците и да уведомят незабавно ръководителя на предприятието и директора на училището;

-Не допуска ученици да работят с необезопасени машини;

-Следи и осигурява продължителността на работния ден;

-Не допуска производствена практика извън предвиденото в учебната програма време;

-Не допуска възлагането на ученици на несвойствена работа, която е в противоречие с учебните планове и програми;

-Следи и изисква по време на производствена практика, учениците да бъдат снабдени с ЛПС, специално облекло и обувки, каквито се полагат и ползват от работниците на предприятието;

-Пребиваването по време в условие на шумово въздействие над 70 ДБ "А" да бъде съобразено с отделните норми и почивки;

-Осъществява от своя страна и изисква постоянно наблюдение на учениците и от своя страна на ИТР и майсторите при самостоятелна им работа.

10. НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ

10.1. Спазва установената трудова и технологична дисциплина. Извършва трудовите си задължения точно и добросъвестно;

10.2. Явява се на работа в състояние, което позволява изпълнението на възложените задачи. Не употребява по време на работа алкохол и други упойващи вещества;

10.3. Спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движение и противопожарна охрана;

10.4. Поддържа ред и необходимата чистота;

10.5. Чистачката дезинфекцира с влажна кърпа всяка сутрин, преди началото на учебните занятия всички маси, бюра, первази и повърхности; Във връзка с епидемичната обстановка се извършва редовна дезинфекция 4 пъти дневно на помещенията, коридора, тоалетните в ЦСОП.

10.6. След края на учебните занятия всички стаи за обучение, кабинети, учителска стая се почистват и проветряват.

10.7. Стаите за обучение и кабинетите се проветряват всяко междучасие;

10.8. Санитарните помещения се почистват преди започване на учебните занятия, след всяко междучасие и след приключване на учебните занятия;

10.9. Чистачката измива прозорците всяка ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателно отваряне, на изправни маси и стълби;

10.10. Качването и слизането при почистване на прозорци, подмяна на осветителни тела става изключително внимателно, при спазване правилата за безопасност;

10.11. Дворът на центъра се почиства всяка сутрин;

10.12. След приключване на занятията чистачката задължително проверява за забравени включени ел. уреди и осветление;

10.13. По време на отоплителния сезон огнярът пуска газовото отопление и отговаря за поддържане на нормална температура в помещенията и стаите.

10.14. Преди началото и след края на занятията учителят по практика задължително проверява състоянието на вратите, прозорците, масите, бюрата, шкафовете и осветлението. При констатирани нередности незабавно пристъпва към отстраняването им като съедновременно уведомява директора ;

- 10.15. За нужди се закупуват или приемат като дарение само уреди, съоръжения, пособия, учебно-технически средства отговарящи на БДС;
- 10.16. При подмяна на осветителни тела, ремонт на машини, печки и др. задължително се изключват от ел. мрежата;
- 10.17. При пожар и земетресение, аварии, стихийно бедствие, чистачката обезпечава отварянето на вратите и изходите за евакуация;
- 10.18. През есенно-зимния период стриктно се спазва плана за работа при зимни условия;
- 10.19. Аварийните пътища и изходи се сигнализират с установени знаци и сигнали.

11. УЧЕНИЦИ

- 11.1. При придвижване от дома към училище всеки ученик се задължава стриктно да спазва правилата за движение по пътищата;
- 11.2. Придвижването по коридорите и стълбите става само от дясно;
- 11.3. Забранява се на учениците да тичат, скачат и да се боричкат в стаите;
- 11.4. Пет минути преди започване на часа учениците заемат работните си места и спокойно изчакват идването на преподавателя;
- 11.5. Категорично се забранява на учениците качването по первази на прозорците, както и катеренето по спортни съоръжения без разрешение на учител;
- 11.6. Организиране и провеждане на спортни игри и състезания в двора на центъра става само в присъствието на учител.
- 11.7. По време на извънкласни и извънучилищни мероприятия учениците задължително спазват указанията на ръководителите и възпитателя;
- 11.8. Забранява се на учениците да пипат и боравят с УТС и пособия в отсъствието на учител;
- 11.9. Категорично се забранява на учениците да пипат здрави и счупени контакти и ел. ключове. При откриване на повреди или счупени контакти или ел. ключове са длъжни да уведомят ръководителя, учителя или директора.

12. УСЛОВИЯ ЗА БЕЗОПАСНО И ЗДРАВΟΣЛОВНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ

12.1. Общи положения.

- Работникът или служителят е длъжен да спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на работата, за която се е уговорил – чл. 126, т.6 от КТ;
- Лицата без необходимите знания и умения, предвидени в правилата за осигуряване на ЗБУТ, не се допускат на работа – чл. 281, ал.4 от КТ;
- При неизпълнение на задълженията си във връзка с осигуряване на ЗБУТ работодателят или длъжностното лице подлежат на наказание – чл. 412, от КТ;
- При нарушаване правилата за осигуряване на ЗБУТ се носи отговорност по чл. 413, ал.1 от КТ;
- Работодателят има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за ЗБУТ – чл.186 от КТ;
- Учителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на съоръжения, машини и други, както и заети в дейности, които създават опасност за здравето и живота им, задължително се инструктират обучават и полагат изпит по прилагане правилата за осигуряване БУТ;
- Учителите разработват правила за безопасни условия на възпитание, обучение и труд по учебни предмети, по които преподават;

- Организацията, редът и дисциплината по време на занятията е задължение на всеки участник в учебния процес;
- В края на всяка учебна година комисия проверява състоянието на училищната сграда и всички съоръжения, физкултурни съоръжения, пособия, апарати, учебно-технически средства, уреди, машини, осветителни тела, осветителни инсталации, съставя протокол и прави предложение за ремонт или бракуване;
- В началото на всяка учебна година комисия проверява състоянието на всички видове инсталации, машини, съоръжения, готовността за започване на учебните занятия и съставя протокол, който се предава на директора;
- В началото на всяка учебна година ръководителите по време на провеждане на първия учебен час на групата запознават учениците с този правилник, а учителите при провеждане на първото занятие инструктират учениците във връзка с изискванията за безопасност при ползване на машини, уреди, съоръжения, физкултурни пособия;
- Задължително е спазването на изготвения план за работа при зимни условия;
- При станала злополука незабавно се уведомява медицинския специалист, училищното ръководство и родителите на ученика или близките на служителя.

13. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И РАБОТНИ МЕСТА ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА

- 13.1.Обезопасени са тези машини, които механично са обезопасени електрообезопасени, пожаро и взривообезопасени и тези, при които е осигурена защита при опасностите;
- 13.2.На машините да се извършват само тези операции, за които има указания от учителя по практика;
- 13.3.Машините се почистват от помощния персонал навременно и редовно;
- 13.4.Не се допуска на работа и лица за машини и съоръжения с повишена опасност, свидетелствата за правоспособност, на които не са заверени от органите на ДТН;
- 13.5.Персоналът, обслужващ електрически уредби и съоръжения трябва да притежава съответната квалификационна група, съгласно правилника за безопасност на труда при експлоатация на електрически уредби и съоръжения.

14. ДЕЙНОСТИ В СЛУЧАЙ НА АВАРИЯ, ПОЖАР ИЛИ ПРИРОДНО БЕДСТВИЕ

- 14.1.Просветното звено да има конкретен план за предотвратяване и ликвидиране на аварии;
- 14.2.Планът за ликвидиране на аварии да се знае от всички в просветното звено - деца, ученици, педагогически и друг персонал.
- 14.3.За всяка авария, пожар или природно бедствие да се уведомява РУО на МОН.

15.ИНСТРУКТАЖИ И ОБУЧЕНИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТТА, ХИГИЕНАТА НА ТРУДА И ПРОТИВОПОЖАРНАТА ОХРАНА

- 15.1.Директорът с писмена заповед създава организация за цялостното провеждане на видовете инструктажи, техния обхват, продължителност, тематика, програми, както и длъжностните лица, които ще провеждат в пълно съответствие с изискванията на Наредба № 3 на МТСТГ и МЗ от 14.05.1996г.
- 15.2.Всеки работник и служител, учител или ученик, който постъпва на работа или да се обучава, независимо от неговата подготовка, образование, квалификация и трудов стаж по същата професия, да се допуска на работа или обучение само след като бъде подробно инструктиран по безопасността, хигиената на труда и противопожарна охрана;

15.3. Инструктажите да се провеждат през време на работа;

15.4. Проведените инструктажи да се документират в книгите за инструктаж и други подходящи графи;

15.5. Ежегодно да се провежда обучение за повишаване на знанията по БХТ и ППО на длъжностните лица, определени със заповед на директора, да провеждат инструктажите.

15.6. Видове и времетраене на инструктажите:

а. Начален

б. На работното място

в. Периодичен

г. Извънреден

д. Ежедневен

Продължителност на отделните инструктажи:

а. Началният инструктаж - 1 (един) работен ден.

б. Инструктажът на работното място – 3 (три) работни дни.

в. Периодичният инструктаж – от 1-во до 10-то число на месеца, започващ тримесечието с продължителност не по-малка от 1 (един) работен час, по преценка на извършващия инструктажа.

г. Извънредният инструктаж - 1 (един) работен час.

д. Ежедневен инструктаж – в началото на започване на работата.

16. ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ И ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ

16.1. За всяка трудова злополука, причинила увреждане на повече от трима работещи или ученици, както и за всяка злополука довела до инвалидност или смърт незабавно да се уведомява НОИ, инспекцията по труда, РУО на МОН и други компетентни органи;

16.2. Незабавно за всяка допуснатата трудова злополука, центъра организира установяване, разследване, регистриране и отчитане в съответствие с Кодекса за задължителното обществено осигуряване и Закона за ЗБУТ.

16.3. Ръководството на центъра да предприема мерки за премахване на причините довели да трудова злополука или професионално заболяване;

16.4. Първа долекарска помощ се оказва от работниците и служителите ;

16.5. За ефективно оказване на първа помощ центъра осигурява аптечки, комплектовани с медикаменти в зависимост от рисковите фактори на съответната дейност;

16.6. Обучението за оказване на първа помощ се провежда, като се ползват правилата, предназначени за тази цел, изработени от МЗ.

17. ПРОПУСКАТЕЛЕН РЕЖИМ

17. 1. Забранява се влизането и паркирането на моторни превозни средства на територията на центъра с изключение на автомобили за доставка на учебни материали и при ремонт за доставка на строителни материали.